



Depesza notyfikująca powstanie niepodległego państwa polskiego - Tekst polski

Do pana prezydenta Stanów Zjednoczonych,
do Królewskiego rządu angielskiego,
do rządu Rzeczypospolitej francuskiej,
do Królewskiego rządu włoskiego,
do Cesarskiego rządu japońskiego,
do rządu Rzeczypospolitej niemieckiej i
do rządów wszystkich państw wojujących i neutralnych.

Jako wódz naczelny armji polskiej, pragnę notyfikować rządowi i narodom wojującym i neutralnym istnienie państwa polskiego niepodległego, obejmującego wszystkie ziemie zjednoczonej Polski¹. Sytuacja polityczna w Polsce i jarzmo okupacji nie pozwoliły dotychczas narodowi polskiemu wypowiedzieć się swobodnie o swoim losie. Dzięki zmianom, które nastąpiły wskutek świetnych zwycięstw armji sprzymierzonych – wznowienie niepodległości i suwerenności Polski staje się odtąd faktem dokonanym.

Państwo polskie powstaje z woli całego narodu i opiera się na podstawach demokratycznych. Rząd polski zastąpi panowanie przemocy, która przez sto czterdzieści lat ciążyła nad losami Polski – przez ustrój, zbudowany na porządku i sprawiedliwości. Opierając się na armji polskiej pod moją komendą, mam nadzieję, że odtąd żadna armja obca nie wkroczy do Polski, nim nie wyrazimy w tej sprawie formalnej woli naszej. Jestem przekonany, że potężne demokracje Zachodu udzielą swej pomocy i braterskiego poparcia polskiej Rzeczypospolitej odrodzonej i niepodległej.

Wódz naczelny
Piłsudski³

Za ministra spraw zewnętrznych²
Filipowicz⁴

Warszawa, 16/XI 1918. *Monitor Polski. Dziennik Urzędowy Republiki Polskiej*, nr 206 z 18 listopada 1918 roku

¹ Choć państwo polskie powstawało w listopadzie 1918 r., to wówczas niewiadomą był kształt jego granic. Formalnie Polska aspirowała do wszystkich terytoriów zamieszkiwanych przez ludność polską a wchodzących w skład trzech państw zaborczych przed 1914 r.

² Ówczesnie używana nomenklatura określająca ministra spraw zagranicznych.

³ Józef Piłsudski (1867-1935) – wybitny mąż stanu, twórca Legionów Polskich i Polskiej Organizacji Wojskowej, związany z Polską Partią Socjalistyczną. Pełnił funkcje Naczelnika Państwa, Naczelnego Dowódcy Wojsk Polskich, marszałka Polski, premiera, Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych. W latach 1919 – 1921 stał na czele polskiej armii toczącej walki z bolszewikami zakończone pokojem w Rydze, na mocy którego Polska odzyskała Wschodnią Małopolskę. W maju 1926 roku wobec pogarszającej się sytuacji politycznej w kraju dokonał zamachu stanu w wyniku którego wprowadzono w Polsce system autorytarny (sanacja).

⁴ Tytus Filipowicz (1873-1953) – działacz polityczny i dyplomata. Działał w Polskiej Partii Socjalistycznej, bliski współpracownik Józefa Piłsudskiego. W końcu 1918 r. krótko pełnił funkcję ministra, a następnie wiceministra spraw zagranicznych. W dwudziestolecie międzywojennym poseł i ambasador Polski m.in. w Finlandii, Belgii, USA i Meksyku.